

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at ændre Inatsisartutlov om orlov i forbindelse med graviditet, fødsel og adoption, således at fonden også omfatter orlov i op til 3 måneder til personer som har mistet et barn, ægtefælle og samlever. Ændringen skal være gennemført inden FM2025
(Medlem af Inatsisartut, Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Familier, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender)

1. behandling

Naalakkersuisut takker for det gode forslag, som Naalakkersuisut har meget sympati for. Som samfund har vi en etisk og moralsk forpligtelse for at beskytte og støtte vores borgere i en svær tid.

Den 1. juli 2020 havde barselsfonden sin første arbejdsdag. Det er en dag, Naalakkersuisut ser tilbage på med stolthed. Dagen markerede et vigtigt skridt for at forbedre arbejdsgivere og arbejdstagers rettigheder, når den ansatte stifter familie eller tilføjer endnu et medlem til familien. Samtidig markerede dagen også en afslutning på mere end 10 års arbejde.

At oprette en fond på arbejdsmarkedsområdet var ikke en let opgave. Det krævede mange, lange forhandlinger med arbejdsmarkedet parter, og mange timers arbejde med at afklare en lang række problemstillinger. Hvordan skal fonden finansieres, og hvem skal finansiere den? Hvordan skal medarbejderne kompenseres under fraværet, og hvor meget af denne compensation skal arbejdsgiverne selv betale? Hvordan skal medarbejderne sikres i forhold til anciennitet, opsparing af ferie og pension under fraværet? Skal fonden være uafhængig, eller høre under Naalakkersuisut eller Inatsisartut? Det vil derfor ikke være muligt at oprette en ny fond på under 1 år.

Da Naalakkersuisut lavede barselsloven, var det også vigtigt at sikre, at ingen forældre skulle miste deres barsel, hvis de mistede deres nyfødte. Naalakkersuisut mener ikke, at barselsloven er det rette sted at fastsætte rettigheder for personer, der mister en ægtefælle.

Såfremt ideen om orlov ved samlever eller ægtefællers død, skal gennemføres, vil der være brug for et nyt system. En ny lovgivning og en separat fond.

Herudover er Naalakkersuisut også af den grundlæggende opfattelse, at det i så høj grad som muligt skal overlades til arbejdsmarkedets parter at forhandle arbejdstagernes vilkår. Naalakkersuisut mener det er vigtigt at en eventuel fond til dækning af sorgorlov oprettes som et led i tre-parts forhandlinger med arbejdsmarkedets parter.

Idet der både er behov for en ny fond og tilhørende lovgivning, samt at Naalakkersuisut mener, at retten til orlov skal sikres gennem aftaler mellem arbejdsmarkedets parter, stiller Naalakkersuisut et ændringsforslag:

Forslag til Inatsisartutbeslutning: Naalakkersuisut pålægges at udrede de lovgivningsmæssige muligheder for at oprette en fond til at personer, som har mistet deres børn, ægtefælle eller samlever, kan få orlov uden at miste deres løn, med henblik

på at udarbejde et lovforslag. De lovgivningsmæssige muligheder skal fremsættes til FM 25. Udarbejdelsen skal ske ved samarbejde med de relevante fagorganisationer.”